

FSD3901 NUORISOBAROMETRI 2023

FSD3901 FINNISH YOUTH SURVEY 2023

TÄMÄ DOKUMENTTI ON OSA YLLÄ MAINITTUA YHTEISKUNTATIEETEELLISEEN TIETOARKISTOON ARKISTOITUA TUTKIMUSAINEISTOA.

DOKUMENTTIA HYÖDYNTÄVIEN TULEE VIITATA SIIHEN ASIANMUKAISESTI LÄHDEVIITTEELLÄ.

THIS DOCUMENT FORMS A PART OF THE ABOVE MENTIONED DATASET, ARCHIVED AT THE FINNISH SOCIAL SCIENCE DATA ARCHIVE.

IF THE DOCUMENT IS USED OR REFERRED TO IN ANY WAY, THE SOURCE MUST BE ACKNOWLEDGED BY MEANS OF AN APPROPRIATE BIBLIOGRAPHIC CITATION.

DETTA DOKUMENT UTGÖR EN DEL AV DEN OVANNÄMDA DATAMÄNGDEN, ARKIVERAD PÅ FINLANDS SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA DATAARKIV.

OM DOKUMENT ÄR UTNYTTJAT ELLER REFERERAT TILL MÅSTE KÄLLAN ANGES I FORM AV BIBLIOGRAFISK REFERENS.

LIITE 1. KYSELYLOMAKE. NUORISOBAROMETRI 2023

Lomake esitetty verkossa vastaajille. Lomaketta lyhennettiin testihaastattelujen jälkeen puhelinhaastatteluja varten. Poistetut kysymykset on merkitty *kursiivilla*.

T1 Mikä on sukupuolesi?

- 1) Nainen
- 2) Mies
- 3) Muu
- 99) Ei halua tai osaa sanoa

T2 Mikä on ikäsi? (vuosina)

T3 Missä kunnassa asut tällä hetkellä?

T4 Mitä on äidinkielesi?

- 1) Suomi
- 2) Ruotsi
- 3) Muu
- 99) En osaa sanoa

T5 Opiskeletko parhaillaan oppilaitoksessa tai oletko ammatillisessa koulutuksessa?

- 1) Kyllä
- 2) Ei
- 3) Ei osaa sanoa

JOS T5=1 (OPISKELEE)

T6 Oletko parhaillaan...? LUETTELE

- 1) Peruskoulussa
- 2) Lukiossa
- 3) Toisen asteen ammatillisessa oppilaitoksessa
- 4) Ammattikorkeakoulussa
- 5) Yliopistossa
- 6) Jossain muualla
- 7) EOS

T7 Mikä on tällä hetkellä pääasiallinen toimintasi? Oletko ... (LUETTELE)

- 1) Koululainen tai opiskelija
- 2) Palkkatyössä
- 3) Yrittäjä
- 4) Työtön

- 5) Vanhempainvapaalla
- 6) Ase- tai siviilipalveluksessa
- 7) Jokin muu, mikä? _____
- 99) EOS[PA(1)] [TK2]

JOS T7.7.= kyllä

Mitä muuta?
(pääasiallinen toimintasi on)

Kiitos! Siirrymme nyt varsinaisiin haastattelukysymyksiin.

K1 Kuinka tärkeitä sinulle ovat seuraavat asiat? (5=hyvin tärkeää, 4=melko tärkeää, 3=ei tärkeää mutta ei yhdentekevää, 2=melko yhdentekevää, 1= täysin yhdentekevää, 99=eos)

- 1) työ
- 2) koti ja perhe
- 3) tasa-arvo
- 4) uskonto
- 5) oma ulkonäkö
- 6) luonnon hyvinvointi (NB19)
- 7) ihmisoikeudet (NB 18)
- 8) rauha (NB 18)
- 9) luonnonmukaisesti eläminen
- 10) seurakunta tai muu hengellinen yhteisö

K2 Entä kuinka hyvin seuraavat arkiseen elämäsi liittyvät väitteet kuvaavat tuntemuksiasi tällä hetkellä?

	4 täysin samaa mieltä	3 jokseenkin samaa mieltä	2 jokseenkin eri mieltä	1 täysin eri mieltä	EOS
Tunnen, että elämälläni on päämäärä ja tarkoitus	q	q	q	q	q
Tunnen olevani arvokas	q	q	q	q	q
Pystyn toimimaan arvojeni mukaisesti	q	q	q	q	q
<i>Koen pärjääväni elämässäni</i>	q	q	q	q	q
Menestyminen elämässä on itsestä kiinni	q	q	q	q	q
<i>Jokaisen tulee hoitaa omat asiansa</i>	q	q	q	q	q

K3 Yhteiskunnallisia näkemyksiä kuvataan usein erilaisilla ulottuvuuksilla. Miten sijoittaisit itsesi seuraaville ulottuvuuksille?

- 1. 1 = vasemmisto, 2, 3, 4, 5 = oikeisto
- 2. 1 = arvoliberaali, 2, 3, 4, 5 = arvokonservatiivinen
- 3. 1= uskonnollinen, 2, 3, 4, 5 = ei-uskonnollinen

4. 1= hengellinen, 2, 3, 4, 5 = ei-hengellinen
5. 1=*radikaali*, 2, 3, 4, 5 = *maltilinen*

K4 Kuinka kiinteästi tunnet kuuluvasi seuraaviin?

(LUETTELE ASTEIKKO: 5=erittäin kiinteästi, 4=melko kiinteästi, 3=ei kiinteästi eikä löyhästi, 2=melko löyhästi, 1= erittäin löyhästi, 0=eos)

- a) suomalaiseen yhteiskuntaan
- b) Euroopan unioniin
- c) Eurooppaan
- d) globaaliin yhteisöön

K5 Kuulutko johonkin kirkkoon tai uskonnolliseen yhteisöön?

- a. kyllä → siirry kysymykseen K6a
- b. ei → siirry kysymykseen K6b

K6a (JOS K5=KYLLÄ) Mihin uskonnolliseen yhteisöön?

JOS KUULUU USEAMPAAN KUIN YHTEEN, MERKITÄÄN SE, JONKA VASTAAJA KOKEE ITSELLEEN LÄHEISIMMÄKSI.

- Luterilainen kirkko
- Ortodoksinen kirkko
- Katolinen kirkko
- Jehovan todistajat
- Vapaakirkko
- Islam
- Juutalaisuus
- Itämaiset uskonnot (kuten hindulaisuus, buddhalaisuus, jainalaisuus)
- Muu, mikä_____

K6b Mikä seuraavista kuvaa tilannettasi parhaiten?

- a. En ole koskaan kuulunut kirkkoon tai muuhun uskonnolliseen yhteisöön
- b. Olen kuulunut mutta itse eronnut
- c. Olen kuulunut mutta eronnut perheeni mukana
- d. Muu, mikä_____

K7 Kuinka usein, jos koskaan, ajattelet elämän tarkoitusta tai päämäärää?

- a. Usein
- b. Joskus
- c. Harvoin
- d. En koskaan
- e. eos

K8 Jos ei huomioida häitä, hautajaisia, ristiäisiä tai kouluajalla tehtyjä käyntejä, kuinka usein käyt kirkossa/uskonnoissa tilaisuuksissa?

- a. Vähintään kerran kuukaudessa
- b. Ainoastaan erityisinä juhlapyhinä
- c. Kerran vuodessa
- d. Harvemmin
- e. Käytännössä en koskaan

K9 Kuinka usein rukoilet?

- a. säännöllisesti päivittäin
- b. joitakin kertoja kuukaudessa
- c. harvemmin kuin kerran kuukaudessa
- d. vain tiukan paikan tullen
- e. ei koskaan

K10 Kuinka uskonnollisen arvioisit lapsuudenkotisi olleen?

- 5 = erittäin uskonnollinen
- 4 = melko uskonnollinen
- 3 = ei uskonnollinen eikä uskonnoton
- 2 = melko uskonnoton
- 1 = erittäin uskonnoton

K11 Mikä seuraavista vastaa eniten uskomuksiasi? (Valitse yksi.)

- a. On olemassa jonkinlainen kaikkeuden luonut jumaluus
- b. Ei ole yhtä jumalaa, mutta on olemassa muita henkivoimia
- c. Saattaa olla olemassa yliluonnollisia voimia, mutta tätä ei voida tietää varmasti
- d. Ei ole olemassa minkäänlaista ihmisen ulkopuolista henkeä tai jumalaa

K12 Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Valitse jokaiselta riviltä yksi vaihtoehto.

Täysin samaa mieltä, Samaa mieltä, En samaa enkä eri mieltä Eri mieltä, Täysin eri mieltä, En osaa sanoa

- a. Elämän merkityksellisyys syntyy suhteesta jumalaan.
- b. Elämän merkityksellisyys syntyy tulevista sukupolvista ja elämän edellytysten säilyttämisestä heille
- c. Elämän merkityksellisyys syntyy menneistä sukupolvista ja heidän perintönsä ylläpitämisestä
- d. Elämän merkityksellisyys syntyy siitä, että menestyy paremmin kuin toiset
- e. Elämän merkityksellisyys syntyy siitä, että auttaa niitä, joilla menee huonommin
- f. Elämällä ei ole mitään tarkoitusta

K13 Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä.

Täysin samaa mieltä, Samaa mieltä, En samaa enkä eri mieltä Eri mieltä, Täysin eri mieltä, En osaa sanoa

1. Yksilön elämä loppuu kuolemaan.
2. Ihmisellä on ruumiista erillinen sielu tai elämänvoima.
3. Unia tulkitsemalla voi saada tietoa todellisuudesta.
4. Taivaankappaleiden suhteelliset asennot vaikuttavat tapahtumiin Maan päällä.
5. *Vainajien henkiin on mahdollista saada yhteys.*
6. Ihmisten vaivoja on mahdollista parantaa siirtämällä heille elämänenergiaa.

K14 Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Täysin samaa mieltä, Samaa mieltä, En samaa enkä eri mieltä Eri mieltä, Täysin eri mieltä, En osaa sanoa

1. *Todellisuudesta voidaan saada tietoa ainoastaan tieteen avulla.*
2. Luotan tieteelliseen tietoon enemmän kuin arkielämän kokemuksiini.
3. *Tieteeseen perustuva maailmankuva ja uskonto eivät ole ristiriidassa keskenään.*
4. Tiede ja teknologia ovat nousemassa ihmisen palvelijasta ihmisen herraksi.
5. Ihminen on kehittynyt vuosimiljoonien aikana muista, varhaisemmista eläinlajeista.

K15 Missä määrin, jos lainkaan, koet epävarmuutta tai turvattomuutta seuraavien asioiden takia?

5=Erittäin paljon, 4=Melko paljon, 3=Ei paljon eikä vähän, 2=Melko vähän, 1=Erittäin vähän tai ei ollenkaan, 99=ei osaa sanoa (SPONT.)

1. *ihmisestä johtuva ilmastomuutos*
2. *kansainvälinen terrorismi*
3. *maailmantalous*
4. *hyvinvointipalveluiden tulevaisuus*
5. *sotilaallinen hyökkäys Suomeen*
6. *tietoverkkoihin kohdistuva rikollisuus*
7. *joukkotuhoaseet (esim. ydinaseet)*
8. *uskontojen väliset konfliktit*
9. *rasistinen väkivalta*
10. *suomalaisten eriarvoistuminen*
11. *nuorten syrjäytyminen*
12. *Kulkutaudit*

K16 Mitä mieltä olet seuraavista koulua ja oppilaitoksissa väittämistä?

Täysin samaa mieltä, Samaa mieltä, En samaa enkä eri mieltä Eri mieltä, Täysin eri mieltä, En osaa sanoa

- 1) *Opiskelijoiden tulee voida käyttää pieniä uskonnollisia symboleita, kuten pieniä ristejä kaulakoruissa, oppilaitoksissa.*
- 2) *Opiskelijoiden tulee voida käyttää näkyviä uskonnollisia symboleita, kuten pään peittäviä huiveja, oppilaitoksissa.*
- 3) *Opettajien tulee voida käyttää näkyviä uskonnollisia symboleita, kuten pään peittäviä huiveja, oppilaitoksissa.*
- 4) *Opiskelijoiden tulee saada kieltäytyä esimerkiksi liikuntatunteihin osallistumisesta uskontonsa vuoksi.*
- 5) *Oppilaitosten tulisi tarjota tilat rukoilemista varten.*
- 6) *Vapaaehtoiset uskonnolliset tilaisuudet voivat olla osa koulun arkea (ohje haastattelijalle, tarkenna tarvittaessa: esim. rukoushetket välitunnin aikana).*
- 7) *Suvivirren laulaminen oppilaitosten yhteisissä kevätkuuhissa ei ole sopivaa.*
- 8) *Kaikilla tulee olla oikeus puhua omasta uskonnostaan ja katsomuksestaan koulussa.*
- 9) *Uskonnon ja muiden katsomusten ei pitäisi näkyä lainkaan koulussa.*
- 10) *Koulussa oppilaiden tulisi saada tukea oman katsomuksen (uskonnollisen tai uskonnottoman) muodostamiseen.*

K17 Oletko joutunut rahanpuutteen takia...

(3 Kyllä usein, 2 Kyllä joskus, 1 Ei, 99 En osaa sanoa)

- a) lopettamaan harrastuksen
- b) jättämään harrastuksen aloittamatta
- c) jättänyt hankkimatta tarpeellisia asioita
(Ohje haastattelijalle: Toista kysymys: Entä oletko rahanpuutteen takia
- d) ollut tapaamatta ystäviäsi
- e) joutunut kiusatuksi
- f) joutunut syrjityksi

K18 Kysyisin vielä tyytyväisyydestäsi omaan elämäsi tällä hetkellä.

Kuinka tyytyväinen olet elämääsi kouluarvosana-asteikolla 4-10?

JOS 18-VUOTIAS TAI VANHEMPI

T8 Mitkä seuraavista tutkinnoista olet suorittanut? LUETTELE, MERKITSE KAIKKI

- 1) Ylioppilastutkinnon
- 2) Ammatillisen tutkinnon
- 3) Ammattikorkeakoulututkinnon
- 4) Yliopistotutkinnon
- 5) Ei mitään mainituista
- 99) Ei vastausta / EOS

T9 Mikä on siviilisäätysi

- 1) Sinkku
- 2) Seurustelen
- 3) Avoliitto
- 4) Avioliitto
- 5) Rekisteröity parisuhde
- 6) Eronnut
- 7) Muu, mikä_____?

T10 Entä mikä seuraavista kuvaa parhaiten kotitaloutta, jossa asut? LUETTELE

TARVITTAESSA SELITYS: tässä tutkimuksessa tarkoitamme kotitaloudella henkilöitä, jotka asuvat ja ruokailevat yhdessä tai jotka muuten käyttävät tulojaan yhdessä.

- 1) Asun yksin
- 2) Asun soluasunnossa/kämppiksen kanssa
- 3) Asun kaksin puolison tai avopuolison kanssa
- 4) Asun puolison tai avopuolison ja lasten kanssa
- 5) Olen yksinhuoltaja
- 6) Asun kahden vanhemman kanssa (myös sijaisvanhemmat, isä- tai äitipuoli)
- 7) Asun yhden vanhemman kanssa (myös otto- ja kasvatusvanhemmat)
- 8) Asun vuorotellen molempien vanhempien kanssa
- 9) Muu
- 99) EOS

T11a Mikä on äitisi koulutustaso? LUETTELE, MERKITSE YLIN, SUURIN LUKU VAIHTOEHDOISTA 1-3

T11b Mikä on isäsi koulutustaso? LUETTELE, MERKITSE YLIN, SUURIN LUKU VAIHTOEHDOISTA 1-3

JOS T13 = 2 - 5

T12 Koetko kuuluvasi vähemmistöön seuraavien asioiden suhteen?

Näissä kysymyksissä vastausvaihtoehdot ovat lyhyesti: KYLLÄ tai EN.

Etninen tausta

Aatteellinen vakaumus tai mielipide

Uskonnollinen vakaumus

Uskonnoton vakaumus

Seksuaalinen suuntautuminen, kuten esimerkiksi homo, bi, lesbo

Sukupuoli-identiteetti, kuten esimerkiksi transihminen

Vammaisuus tai pitkäaikaissairaus

Koetko kuuluvasi joihinkin muihin vähemmistöihin?

- 1) Kyllä
- 2) En
- 3) En osaa sanoa - ÄLÄ LUE TÄTÄ!

JOS = 1

Mihin muihin vähemmistöihin koet kuuluvasi?

T13. Kun ajattelet peruskouluikäsi, niin oliko perheesi tekemisissä lastensuojelun sosiaalityön kanssa?

OHJE: Peruskouluikä on 7–15-vuotiaana

- 1) Kyllä
- 2) Ei
- 98) EOS

T14. Millaiseksi arvioisit kotitaloutesi toimeentulon tällä hetkellä?

Arvioi asteikolla 1–10 siten, että 1 = heikosti toimeentuleva – 5 = keskituloinen – 10 = hyvin toimeentuleva.), 99=En osaa sanoa (SPONT.)

Tutkimusaineistoa, jossa ei ole henkilötietoja, säilytetään Nuorisotutkimusseurassa. Lisäksi aineisto tarjotaan arkistoitavaksi pysyvästi Tietoarkistoon. Tietoarkisto voi luovuttaa aineiston tutkimus-, opetus- ja opiskelukäyttöön.

Saako vastauksesi arkistoida Tietoarkistoon?

- 1) Kyllä
- 2) Ei